

Opinia
o ustawie o zmianie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów
(druk nr 677)

I. Cel i przedmiot ustawy

Istotą nowelizacji ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów jest nadanie odpisom i zaświadczeniom wydawanym w formie elektronicznej przez centralną informację o zastawach rejestrowych mocy dokumentów urzędowych.

W aktualnym stanie prawnym moc taką posiadają wyłącznie odpisy i zaświadczenia wydane w formie papierowej.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 grudnia 2008 r. w *sprawie warunków organizacyjno-technicznych dotyczących formy wniosków i dokumentów oraz ich składania do sądów prowadzących rejestr zastawów i do centralnej informacji o zastawach rejestrowych drogą elektroniczną, a także orzeczeń, odpisów, zaświadczeń i informacji doręczanych wnioskodawcom tą drogą przez sądy oraz centralną informację w § 7 przewiduje, iż odpisy i zaświadczenia doręczane drogą elektroniczną opatrzone muszą być podpisem elektronicznym uprawnionego pracownika centralnej informacji o zastawach rejestrowych.*

Zdaniem autorów projektu, nadanie odpisom i zaświadczeniom wydawanym w formie elektronicznej mocy dokumentów urzędowych spowoduje, iż "atrakcyjność tej formy wydawania zaświadczeń i odpisów zdecydowanie wzrośnie", co w efekcie "może przynieść wymierne korzyści dla usprawnienia obrotu gospodarczego i upowszechnienia informatyzacji".

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 51. posiedzeniu w dniu 9 października 2009 r. Projekt ustawy wniosła do łaski marszałkowskiej sejmowa Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji. W trakcie dalszych prac nad projektem nie dokonano w nim zmian istotnych z merytorycznego punktu widzenia.

Należy zwrócić uwagę, iż Krajowa Rada Sądownictwa w swojej opinii z dnia 24 lipca 2009 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (zawartej w dokumencie sejmowym pt. "do druku nr 2212") wskazywała, iż obecnie obowiązujące rozwiązanie różnicujące moc odpisów i zaświadczeń wydawanych w postaci elektronicznej, od tych które wydawane są w postaci papierowej, jest właściwe. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa proponowane rozwiązanie, chociaż idące we właściwym kierunku, powinno być połączone z nową instytucją pieczęci elektronicznej, która będzie wprowadzona ustawą o podpisach elektronicznych. W opinii Krajowej Rady Sądownictwa "nie jest jasne, dlaczego projekt ogranicza się jedynie do dokumentów elektronicznych uzyskiwanych z centralnej informacji o zastawach rejestrowych, a nie z centralnej informacji Krajowego Rejestru Sądowego¹ i Nowej Księgi Wieczystej". Autorzy opinii sugerują, że zagadnienie mocy dokumentów elektronicznych pochodzących z poszczególnych rejestrów sądowych powinno być rozwiązane kompleksowo.

III. Uwagi szczegółowe

Analizując art. 42 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów nasuwa się pytanie, dlaczego w zmienianym ust. 2a posłużono się formułą "mają moc dokumentów urzędowych", a nie formułą, którą ustawodawca posłużył się w ust. 3 tego artykułu, tj. "mają moc dokumentów urzędowych wydawanych przez sąd". Mając na względzie § 10 Zasad techniki prawodawczej, który stanowi, iż do oznaczenia jednakowych pojęć powinno się używać jednakowych określeń (nakaz zachowania konsekwencji terminologicznej), należałoby rozważyć skorelowanie tych określeń. Należy przy tym zauważyć, iż ustawodawca stanowiąc o mocy formalnej dokumentów posługuje się formułą "mają moc dokumentów urzędowych" (np. art. 4 ust. 3 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym).

---

¹ W myśl art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego wydaje odpisy, wyciągi i zaświadczenia oraz udziela informacji z Rejestru, które mają moc dokumentów urzędowych, jeżeli zostały wydane w formie papierowej.

Nasuwa się również wątpliwość, czy ustawodawca w sposób wystarczający gwarantuje, iż ust. 2a w nowym brzmieniu dotyczył będzie wyłącznie odpisów i zaświadczeń wydanych drogą elektroniczną, które opatrzone są bezpiecznym podpisem elektronicznym. W aktualnym stanie prawnym obowiązek opatrzenia odpisów i zaświadczeń doręczanych drogą elektroniczną podpisem elektronicznym uprawnionego pracownika centralnej informacji o zastawach rejestrowych wynika z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 43a ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (przepis upoważniający nie przesądza, iż tak być musi). Nie bez znaczenia jest również, że w przypadku składanych drogą elektroniczną wniosków o wpis do rejestru zastawów ustawodawca przesądził, iż muszą być one opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym (art. 39 ust. 2a nowelizowanej ustawy). Mając na względzie wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych należałoby rozważyć wprowadzenie stosowanego wymagania do ustawy.

Propozycja poprawki:

art. 1 otrzymuje brzmienie:

"Art. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. z 2009 r. Nr 67, poz. 569 i Nr 69, poz. 595) w art. 42:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Odpisy i zaświadczenia wydane w formie papierowej przez centralną informację o zastawach rejestrowych mają moc dokumentów urzędowych.";

2) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. Odpisy i zaświadczenia wydane w drodze elektronicznej przez centralną informację o zastawach rejestrowych opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, mają moc dokumentów urzędowych."."

Jakub Zabielski

Główny legislator